

Povinné očkování dětí

18.4.2016 ČT 24 str. 2 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Celé odpoledne se vás, pane Chlíba, ptají diváci na různé aspekty povinného očkování. Pojdme se podívat na některé dotazy. Martina Stárková: "Pane profesore, vysvětlíte, prosím, veřejnosti a poslancům, jaký smysl má neúčast neočkovaných dětí na škole v přírodě, když běžně sedí s ostatními osm hodin v lavici. Ve škole nebezpečné nejsou a mimo školu ano? Děkuji."

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Je v tom, je v tom rozdíl. Je skutečně rozdíl, jestli to dítě chodí osm hodin do školy a něco jiného, když odjede na týden na školu v přírodě nebo na čtrnáct dní, na tři týdny na tábor, protože tam skutečně spolu tráví dvacet čtyři hodin denně. Je jasně popsáno, že tam dochází k určitému, může tam být přechodný stres, změna prostředí, celý den mimo rodiče a jsou v tak úzkém kontaktu a ty všechny faktory můžou i přechodně snižovat třeba slizniční imunitu, takže rozhodně jsou to dvě rozdílné situace, kdy při pobytu v těchto zařízeních po dobu dvacet čtyři hodin to riziko je o něco vyšší, než když jdou od osmi do dvou do školy.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Sám říkáte o něco vyšší, není to jednoduše už jenom zanedbatelné riziko a snaha najít argument, proč by to nemělo jít?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Není tomu tak. Protože přeci jenom ten pobyt dvacet čtyři hodin je pobyt dvacet čtyři hodin a ta infekce se tam přenáší daleko snadněji, takže my nemůžeme říct, že to je srovnatelný jako ve škole a na druhou stranu, věřím, že existuje řada rodičů, kteří naopak se obávají přesně opačného, že je pošlou někam na tábor, kde chtějí, aby se o ně starali a bezpečně a zdravě se vrátilo zpátky a byli by rádi, kdyby ty ostatní děti byly také očkovány a nenakazili se tam od nějakého nenačkovaného dítěte, takže si myslím, že existují i rodiče, kteří naopak jsou rádi, že ti zodpovědní je nechávají očkovat.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Proč toto neplatí třeba v Rakousku nebo v Německu, kde to očkování není ani podmínkou přijetí do kolektivu. Tam to funguje jinak, tam teprve v okamžiku, kdy se objeví nemoc, proti které konkrétní dítě není očkováno, tak je na přechodnou dobu vyloučeno z toho kolektivu, jinak se stranit nemusí.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Jsou to různé přístupy, je to otázka délky demokracie, kdy skutečně tam převažuje ta většina, která vnímá ten význam toho očkování. Na druhou stranu tyto státy začínají si uvědomovat, že jim klesá proočkovanost a naopak zvažují zavádění povinného očkování, to znamená to, co my v některém místě chceme oslabit a chceme zrušit, oni to zavádí. Němci mají nejvyšší výskyt spalniček za poslední období a řeší, co s tím a jedna z cest je, že zvažují třeba zavedení povinného očkování spalniček, aby docílili té vysoké proočkovanosti. Takže ty přístupy v Evropě se liší, ale nedá se říct, že by náš přístup byl zcela nějak originálně jiný.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, a potom je tu pohled, který sdílí kupříkladu divačka, která se vás ptá, Nela Chládková: "Jak je možné, že v **České republice** v jednadvacátém století dochází k takové diskriminaci dětí a jejich rodin? V jakém jiném evropském státě zakazují alternativně očkovaným a nebo neočkovaným dětem jezdit na tábory a chodit do mateřské školky? Kolik jich je? Děkuji."

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Kolik jich je, to skutečně nevím.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Mohou, promiňte, tak striktní pravidla jako v **Česku**, přeci platí pouze v deseti z třiceti evropských zemí.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Je to otázka střední a východní Evropy, kde historicky takto ty očkovací kalendáře byly nastaveny, díky tomu také my máme tu nejvyšší proočkovanost, dá se říct, skutečně v celé Evropě. Je otázka, co je diskriminace. Děti mají také svoje práva a právem dítěte je i, aby u bylo poskytnuto nejvyšší stupeň **péče**, dostupné **péče** odpovídající současné vědě, a to i té preventivní **péči**, takže na druhou stranu jsou i děti, které mohou být ochuzeny o to očkování, čili že já si nemyslím, že bysme těm dětem zase nějak škodili.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To je ten obligátní argument, zájmy dítěte, kterému se samozřejmě nevyhneme. Chatujte s Romanem Chlíbkem na internetových stránkách <http://www.hydeparkct24.cz>. Připomínám, že otázky můžete posílat taky přes Facebook, přes Twitter, taky prostřednictvím aplikace iReportér. Já vás teď, pane profesore, svěřím do rukou naší asistentky Žanety, která vám pomůže odpovídat divákům na chatu.

Očkování: pomoc, nebo riziko?

18.4.2016 ČT 24 str. 4 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Není, pane profesore, ta diskuse v **Česku** pro a proti povinnému očkování přeci jenom zbytečně vyhrocená jednou i druhou stranou bez nějaké snahy najít nějaký kompromis?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Vyhrocená je v tuto chvíli, protože když slyšíme takováto prohlášení, že lékaři nejsou schopni rozpoznat nežádoucí účinky po očkování, nepoznají, jestli dochází k poškozování dětí, či nikoliv, a proto ty zodpovědní musí být rodiče a nebo ty zodpovědní musí být například homeopati a nebo lidé, kteří se věnují alternativní medicíně, tak si myslím, že to není správné vyjádření. Ty lékaři určitě jsou schopni rozpoznat účinky po očkování.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A teď mi promiňte, vy sám jste před malou chvílí řekl: Takto se to v **Česku** dělalo dlouhodobě. To je ten konzervativní pohled. Není to podobně zabarikádovaný argument? Prostě takto se to dělalo, takto se to dělat bude.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Nedělá se to stejně, protože ten očkovací kalendář zažívá vývoj a přizpůsobuje se novým očkovacím látkám, novým trendům, nové epidemiologické situaci, čili že to je živý organismus a ten očkovací kalendář neustále žije a neustále se upravuje podle současných poznatků, takže určitě to není konzervativní přístup. Konzervativní přístup je možná v tom, že pořád vyžadujeme tu povinnost proti **základním** nemocem být očkovan, to znamená ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak k tomu jsem mířil. To je těch 10 z 30 evropských zemí, mezi které patří i **Česká republika**.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Ale je otázka, jsou konzervativní věci, které je dobré neměnit a pak některé věci progresivně úplně totálně otočím, ale, ale jestliže i západní země některé se vrací k povinnosti očkování, kterou my máme, tak si nemyslím, že by náš přístup byl nějaký úplně špatný.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Stanislav se vás ptá: "Dobrý večer. Jsou nějaké relevantní důvody obávat se očkování? Co například vrozená alergie na některé látky? Počítá se při vývoji, ale hlavně při aplikaci léčiv s tímto nebezpečím?" To už pomalu našukáváme velkou oblast, které se budeme věnovat v následujících minutách.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Určitě důvody vždycky jsou. Každá očkovací látka, podobně jako jiný léčivý přípravek musí mít nežádoucí účinky a dopředu se dá třeba i odhadnout, u kterých lidí tomu tak bude. To znamená, že alergie je jedna velká skupina, kdy se zná složení těch očkovacích látek a pokud je to člověk, kterej má prokázanou alergii na některou z těch složek očkovací látky, pak ta očkovací látka by se rozhodně aplikovat neměla a při vývoji vakcín se na to myslí. Myslí se na to tím, že jsou tam různé komponenty a snaží se tam dávat ty, které nejsou vyloženě alergizující.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A jaká je praxe? Myslí na to dětské lékaři? Jenom připomínám, že pediatři si přeci stěžují, že o jejich obor není zájem, že dětské lékaři jsou starší a starší. Nejsou tím logicky taky konzervativnější a konzervativnější? Není to jednoduše tak, že příliš neslyší na argument: Mé dítě má alergii.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Já si myslím, že na tohle to vždycky, to je jeden z prvních dotazů, když chceme začít očkovat dítě, tak se logicky lékař, nebo podat jakýkoliv lék, musí zeptat, jestli trpí nějakou alergií, zvažovat to, jestli to očkování pro to dítě alergické je vhodné, či není. Takže ten konzervatismus tady není a myslím si, že i ty pediatři se neustále vzdělávají, takže se učí nové očkovací látky, nové projevy alergií a učí se, jak se to může projevat, jestli se ta vakcína podá. Takže dotaz na alergie patří mezi tak zásadní a **základní**, že je kladen jako jeden z prvních.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pavel Novotný: "Jak jsou kontrolovány a hlídány účinky očkování?"

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Ty jsou sledovány na různých úrovních. Buďto se provádějí různé epidemiologické studie, kdy se sleduje, jak, kolik procent očkovaných onemocnělo, kolik onemocnělo, jsou **kontrolní** skupiny a nebo se to hlídá a kontroluje na základě výskytu infekčních onemocnění, jestliže zavedeme nějaký nový program, nové očkování, sledujeme každý rok, jestli dochází k poklesu daného onemocnění či nikoliv, a jestliže nám to onemocnění klesá, příkladem je třeba virová hepatitida typu B, která jednoznačně klesá po zavedení očkování, tak je to úkaz toho, že to očkování je účinné a má i ten populační dopad.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A skutečně lékaři hlásí negativní účinky očkování vakcínou tak, jak to je? Skutečně podle reality? Nepodceňují to?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Je to jejich povinnost, je to jejich povinnost lékaře, ale i výrobců vakcín hlásit jakékoliv podezření na závažný nežádoucí účinek a nebo na neočekávaný účinek. A tyto účinky jsou hlášeny Státnímu ústavu pro **kontrolu** léčiv.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jde mi o to, že lékařka, která už za chvíli bude naším hostem, paní doktorka Eleková tvrdí: "Podhlášenost se oficiálně odhaduje na víc než 90 procent. Jeden výzkum na **Slovensku** ukázal, že pouze 3 procenta reakcí zapsaných v dokumentaci, se hlásilo na Státní ústav pro **kontrolu** léčiv." Proto jsem se ptal, zda ta hlášení lékařů skutečně odpovídají skutečnosti, zda hlášení, podle hlášení to nevypadá optimističtěji, že těch negativních reakcí na vakcinaci není tolik, než jaká je realita.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

My ty hlášení, který máme v **České republice**, jsou srovnatelný s hlášeními z jiných evropských zemí a je pořád potřeba rozlišovat to, že lékař hlásí závažné a neočekávané nežádoucí účinky. Rodiče si mnohdy myslí, že třeba zarudnutí, pobolívání po očkování je lékař povinen hlásit, ale nicméně to je fyziologická reakce na očkování, kterou si ten lékař klidně zaznamená, ale nemá už tu povinnost hlásit. Pokud ji chce hlásit rodič, samozřejmě ten ji může hlásit, kdykoliv chce, protože nerozliší, co je závažné a není závažné a Státní ústav pro **kontrolu** léčiv už potom vyhodnotí, jestli to je něco, co budí naši pozornost či nikoliv.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A když rodič řekne lékaři: "Nahlaste to." Lékař to udělá?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Lékař to samozřejmě by udělat měl, jestliže se takto domluví a řekne: "Já přesto chci, abyste to nahlásil." Lékař může říct: "Já nemám povinnost hlásit tento typ účinku," ale nahlásit to samozřejmě může, je to komunikace pacient a lékař a zrovna tak může i ten rodič velice elegantně to dneska nahlásit sám.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak opět můžete, pane profesore, dál chatovat s našimi diváky. My se pojdme podrobněji podívat, proti čemu se vlastně v tuzemsku děti očkují.

Je vakcinace nebezpečná?

18.4.2016 ČT 24 str. 5 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Očkovací program začíná pro všechny děti povinnou hexavakcínou, ta chrání proti 6 nemocem, a to konkrétně záškrtu, tetanu, černému kašli, dětské obrně, žloutence typu B a hemofilovým infekcím. Plošné očkování proti tuberkulóze bylo zrušeno v roce 2010, nyní platí jen pro rizikové skupiny dětí. No, a dále je povinná vakcína proti spalničkám, zarděnkám a příušnicím. Podle hygieniků díky očkování nezemře ročně až 500 dětí a dalších 150 tisíc vůbec neonemocní. Dobrovolně se mohou lidé nechat očkovat proti řadě nemocí a většinou na vlastní náklady, existují ale výjimky. Očkování proti chřipce, pneumokokům a nebo rakovině děložního hrdla některým pacientům pojišťovna zaplatí. No, a ostatní dostupné vakcíny ale pojišťovny nehradí, jedná se například o očkování proti klíšťové encefalitidě, žloutence typu A, meningitidě, planým neštovicím a nebo takzvaná cestovní očkování, například proti břišnímu tyfu, choleře a nebo žluté zimnici. Z nepovinných očkování rodiče pro své děti žádají nejčastěji vakcínu proti pneumokokům a nebo rotavirům. Ty chrání proti infekcím, které jsou v dětských kolektivech běžné, dospělí se zas před cestami do exotických destinací nechávají očkovat například proti břišnímu tyfu, žluté zimnici a nebo meningitidě. Obecně je mezi pacienty pojišťoven zájem o očkování proti klíšťové encefalitidě. Odpůrci povinného očkování poukazují na možné nežádoucí účinky vakcín. Podle nich může očkování způsobit například encefalitidu, epilepsii, **poruchy srdce i poruchy chování**. Objevit se může taky alergická reakce. Souvislost mezi očkováním a těmito onemocněními se ale mnohdy neprokázala. No, a avizovaným hostem dnešní Devadesátky, dalším hostem dnešní Devadesátky je lékařka Ludmila Eleková, vítám vás. Přeju dobrý večer.

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Podle vás očkování způsobuje mimo jiné alergie, astma a autismus. Z čeho berete jistotu, že tomu tak je?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

No, to není podle mě. Ty věci jsou zapsané nebo tyto stavy zapsané v příbalovém letáku, a dokonce podléhají povinnosti hlášení, takže to nejsou moje názory, já jsem si to nevymyslela.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jde mi o to, že zdá se, alespoň navenek, většina lékařů to, co vy berete za prokázané, jako prokázané nepovažuje.

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Samozřejmě už jsou tady odlišné názory, ale je třeba si uvědomit jednu věc, že očkuje se sice od, v podstatě od druhé světové **války**, řekněme, od poloviny 50. let, postupně některé nemoci přibývaly, ale vlastně celkový mechanismus účinku vakcín se zkoumá pouze posledních 15 let, takže takovej ten povědomí o tom, co vakcíny mohou způsobit, co způsobují, co se vlastně spojilo dohromady v tom pozorování po očkování, je v podstatě jenom zlomek toho, co se ve skutečnosti děje. Nyní je vlastně prozkoumán ten mechanismus podrobněji a je opravdu prokázáno, že očkování způsobuje alergie. Koneckonců alergické reakce jsou jedni z těch reakcí, které se mají hlásit, dále způsobuje autoimunitu, dokonce to má svůj vlastní název ASIA syndrom, což znamená autoimunitní syndrom indukovaný adjuvancií, což je docela horké téma v imunologii a poškozuje to nervový systém, protože když se podíváte třeba do příbalového letáku jakékoliv vakcíny, když se podíváte do seznamu reakcí, které Státní ústav pro **kontrolu** léčiv chce, aby se hlásili, tak tam patří třeba zánět mozku nebo encefalopatie a jenom připomínám, že jedním ze zásadních symptomů encefalopatie nebo encefalitidy, čili zánětu mozku, je zřetelná změna chování, takže v podstatě jakákoliv nápadná změna chování dítěte po

očkování, a to mimochodem řekl i pan profesor Prymula nedávno, když jsme byli u Michaely Jílkové vlastně v tom pořadu Máte slovo, řekl, že by se měla brát vážně. Malé dítě neumí mluvit, takže poškození mozku se projeví zejména změnou chování, takže to nejsou moje názory, toto já jenom jaksi reprodukuji to, co je obecně psáno, uznáváno a diskutováno v odborné literatuře a koneckonců, co řeší i regulační orgány.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, ono možná jde o úhel pohledu. Znovu vás s dovolením odcituju z rozhovoru z roku 2013, tam jste řekla: "Proočkovaní horem dolem nemusí mít **zdravotní** následky a mohou mluvit o štěstí." Není to obrácené? Že naopak ti, kteří jsou proočkovaní horem dolem, když vás budu citovat a mají nějaké negativní následky, tak mají smůlu?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Svým způsobem ano. Protože jde o to, jaký máte genetický základ, v jakém vlastně stavu je vaše imunita v době, kdy se očkujete, záleží na spoustě okolností, a pokud má někdo predispozici k těmto stavům, tak samozřejmě má vyšší šanci, že ho očkování poškodí než ten, kdo má určitou odolnost. Bohužel tohle je opravdu ruská ruleta. Kdo si dělá genetické testování před očkováním? Vlastně ani není známo, jaké geny je třeba sledovat, není známo, co je vlastně ten rizikový faktor, takže bohužel je pravda taková, že běžný lékař nemá žádné nástroje diagnostické nebo velmi, velmi omezené, aby mohl bezpečně s nějakou dostatečně vysokou jistotou předem říci: "Tohoto člověka bude lepší neočkovat, protože by to nemusel dobře dopadnout."

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jak četné jsou ty případy v **Česku**, že vás to vede k tomu, řekněme, tvrdit, že to nejsou okrajové záležitosti?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Protože tím, že vystupuji veřejně už docela vlastně několik let, takže dostávám příběhy. Lidi mi píšou, já ty příběhy sbírám a jsou jich stovky. Každý, nechci říct léčitel, ono je to takové ošklivé slovo v naší společnosti, ale lidé, co se věnují alternativní medicínou nebo i psychologové, mnoho mi říká: "Stoupá to, je toho spousta." Nedávno jsem mluvila se **speciální** pedagožkou, která pracuje s autistickými dětmi a přes 70 procent dětí i rodičů těch dětí řeklo, že se dítě změnilo po očkování. A když už jsme u toho autismu, správný název by bylo postvakcinační encefalopatie, protože ty děti mají akutní reakci často po očkování, mají horečku, mají ložiskové **neurologické** symptomy, to znamená, mají třeba závratě, mají **poruchy** mozečku, mají další symptomy, které by u dospělého člověka každého lékaře alarmovaly.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Mimochodem ta studie, která mluvila, myslím, že to byla britská studie, pokud se nemýlím, o souvislosti mezi očkováním a autismem, ta nebyla zmanipulovaná? Nebylo skutečně ...

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Nebyla zmanipulovaná, to zaprvé, to zaprvé. Já vím, co myslíte, pane redaktore, to byla zaprvé takzvaná Case-Controls tady, to znamená, studie, která popisovala 12 případů dětí, které přišly na tu kliniku se zažívacími **potížemi**, v podstatě se zánětem střev a ty autoři studie neřekli nic jiného, než že: "Rodiče nám řekli," u těch dětí, "že k tomu regresi chování a současnému vzniku těch zažívacích **potíží** vzniklo u části těch dětí po očkování proti zarděnkám, spalničkám a příušnicím, u části dětí po infekci a u části dětí bez nějaké jednoznačné příčiny." A ti autoři neřekli, že tam je kauzální souvislost. Oni řekli, že ji nemohou vůbec jakoby zmínit, logicky, z takové studie nemůžete tu souvislost zmínit a jenom řekli, že by se to mělo dále zkoumat a v podstatě svým způsobem předpovídali, co se stane, když se to bude ignorovat a přesně to se stalo. A mimochodem, když jde o ty autory slavné, on je neustále zmiňován doktor Andrew Wakefield, který byl vláčen bahnem a v podstatě je velice, jak se říká, dehonestován, tak jeho spoluautor, profesor John Walker-Smith, který byl jeden z těch obviněných, byl nedávno osvobozen, soud zrušil to rozhodnutí té britské lékařské komory, řekl, že to bylo naprosto nehorázné a nechutné a že doufá, že nic takového dlouho neuvidí, že to bylo naprosto neopodstatněné to stíhání

těchto lékařů. Profesor Walker-Smith měl peníze na to, aby se mohl soudit, doktor Wakefield neměl, to je jediný rozdíl mezi nimi.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ano, tady bychom asi mohli nechat zareagovat pana profesora Chlábka. Mluvili jsme před malou chvílí o té britské studii, která spojovala nebo naznačovala možnou souvislost mezi očkováním a autismem. Jak se na ni díváte?

Roman CHLÁBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Co já mám k dispozici studie, tak není žádná studie, která by jednoznačně prokázala, že očkování vyvolává a vede k autismu. To znamená, dokud nebudou předloženy nějaká skutečně relevantní data, tak těžko můžeme přijmout tuto teorii a omlouvám se, pozorování na základě vlastních zkušeností, ve svém okolí vidím řadu případů, takto prostě nejde vyhodnocovat data, nehledě na to, že ty rodičovské příběhy často velice emotivní a já je naprosto chápu, ale na základě toho nemůžeme usuzovat, že to je nějaká pravidelnost a že bysme za tím něco měli, něco měli měnit, čili že vazba mezi očkováním a autismem doposud prokázána nebyla.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak možná dotaz diváka na vás, paní doktorko, Roman Vršecký: "Pokud bude nátlak menšinové skupiny rodičů, kteří nechťejí očkovat své děti, z jakéhokoli důvodu, mohu já vyžadovat od školky, školy, abych byl o této skutečnosti informován? Nechci, aby moje děti v takovém kolektivu byly."

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Tak já bych pánovi ráda řekla, že v té školce mohou být i děti, které nejsou očkovány ze **zdravotních** důvodů.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To už jsme tady říkali.

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Které mají výjimku, takže proč by se měl bát dětí, které nejsou očkovány pro, z nějakého důvodu a nebojí se jiných? Takže děti neočkované ze **zdravotních** důvodů mají zákonnou výjimku, logicky nemůžeme nikoho diskriminovat za to, že má nějaký, nějakou **poruchu** zdraví, takže jeho dítě, o které se bojí, může být úplně v klidu nakaženo dítětem neočkovaným ze **zdravotních** důvodů, ale může být úplně stejně dobře a pravděpodobně, pravděpodobněji bude nakaženo dítětem očkovaným, protože rozhodně očkované dítě nerovná se imunní dítě, nedávno se mi dostal do rukou sérologický přehled, který byl proveden a týkalo se to právě těch nemocí, konkrétně třeba černého kašle, kde se zjišťuje, že vlastně většina dětí, opravdu většina dětí v tom školkovém věku nemá protilátky proti bordetelle pertussis, to znamená, nejsou v podstatě imunní vůči té bakterii a mohou roznášet tu chorobu.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ještě jedna věc mě zajímá. Když vakcíny mají negativní účinky, které popisujete, jak je to možné, když přeci procházejí standardním testováním na bezpečnost?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Právě, že neprocházejí. Evropská léková agentura uvádí pravidla, jak se mají **testovat** léky a vakcíny mají okleštěný protokol. Netestují se na reprodukční toxicitu, genetickou toxicitu, sice se zjišťuje mechanismus účinku, jinými slovy, že se vytvoří protilátky, ale už nikoho tak úplně nezajímá, jakým způsobem, je tam toho víc, takže, a to testování vlastně dělá výrobce a výrobce jenom dodává výsledky a další věc je, že se netestují vakcíny proti skutečnému placebo, čili proti neúčinné látce, **testují** se proti

většinou roztoku adjuvanc bez účinné látky nebo proti jiné vakcíně, takže tady skutečně neexistuje reálná neočkovaná **kontrolní** skupina.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

To je pravda, pane profesore?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Neplatí to ve všech případech. Jsem svědkem a sám je provádím, dělám i klinické studie, kde máme **kontrolní** skupinu lidí, kteří mají místo očkovací látky aplikovaný fyziologický roztok, dalo by se říct vodu, takže skutečně toto pravda není a máme **kontrolní** údaje a chtěl bych k tomu ještě říct to, že v porovnání s ostatními léčivými přípravky, vakcíny jsou studovány a sledovány na bezpečnost daleko více, delší období a ve větších objemech než ostatní léčivé přípravky, takže ty vakcíny naopak jsou pod daleko větším drobnohledem, než ostatní léky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tady se ukazuje, paní doktorko, že zastánci povinného očkování odpůrci se opravdu neshodnou. Vidíte vy nějaký kompromis nebo to jednoduše vždycky minimálně v tom **českém** prostředí budou dva zneprátené tábory a v posledku rozhodne to, co si ten který rodič myslí, jaké názory zastává a případně, co mu nařídí stát?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

No, kompromis, my tady v podstatě několik let upozorňujeme, že může docházet k podstatně jaksí běžnějšímu nebo častějšímu poškození a velmi vážnému, pardon, vím, o co vám jde ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Promiňte, víte, o co mi jde, zda existuje kompromis, který by vedl k tomu, že v důsledku menšího očkování ...

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Já tam směřuju tou odpovědí, pane redaktore ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

... nebude hrozit návrat nemocí, ale současně kompromis, který by zamezil těm negativním následkům, o kterých mluvíte.

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Zaprvé by se mělo zkoumat, kdo je predisponován k těm vedlejším reakcím. Mělo by se třeba zkoumat ta podskupina dětí, která utrpěla nějaké nežádoucí účinky, ale zjišťovat, jestli se liší třeba geneticky, nějakými dalšími věcmi, měl by se vlastně s tím zabývat. My tady upozorňujeme, že se, že dochází možná k masivnějšímu poškození, než jsme si mysleli, ale místo toho, aby někdo řekl: "Okay, ukažte nám ty případy, ukažte nám ty data, pojďme se o tom pobavit, pojďme se podívat, co tam teda je, není," tak jsme v podstatě napadáni, ostrakizováni, zesměšňováni a podobně a druhá strana jenom tvrdí: "Všechno je bezpečné, všechno je v pořádku, nic se neprokázalo, všechno je okay." Takže ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, právě, a kde je ten styčný bod?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Nevím. Nevím.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Vy to víte, pane profesore?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Já si myslím, že styčný bod je tam, že my se těm datům vůbec nebráníme. My budeme rádi, když budeme mít přesná čísla, pokud máte čísla, kolik je těch postižených dětí, jaký postižení a zatím je to jenom o nějakých zkušenostech, vlastních pozorování ze svého okolí, medicína 21. století nemůže vycházet z pozorování jednoho lékaře ve svém okolí, takže pokud ty data a čísla tady budou, my se s nimi budeme relevantně zabývat a **Česká** vakcinologická společnost naopak je iniciátorem a chce například sledovat, jestli dochází či nedochází ke zpomalování psychomotorického vývoje u dětí očkovaných hexavakcínou.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Paní doktorko?

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Jestli k tomu můžu. Problém je v tom, že naprostá, aspoň, co mám ty příběhy, tak maminka hlásí nějakou negativní reakci, třeba hlásí to zpomalení toho vývoje, jak tady pan profesor řekl, že se dítě přestalo otáčet nebo se úplně zastavilo ve vývoji, přestalo broukat nebo lézt podle toho, v jakém věku se to stalo a možná 95 procent případů, co mi řekli ty rodiče a jsou to stovky případů nebo zhruba řekli doktor, že to s tím nesouvisí, dokonce jedna lékařka řekla, to se nemůže po Prevenaru stát, nezapíše to do dokumentace, dítě je dále očkováno, dokud nedojde ke katastrofě. Čili tady se opravdu možná jedno procento s bídou dostane vůbec do té dokumentace, je uznáno jako postvakcinační následek, pak ty děti dostanou diagnózu, dětská mozková obrna, Westův syndrom, retardace, blablaba, prostě nic neříkající popisné diagnózy, ale přestože ten rodič jasně řekl: "Nastalo to po očkování," v tom okně, ve kterém to má najít, tak se to často nedostane do hlášení, když si to ty rodiče ověřují, není to pořádně napsáno v dokumentaci a /nesrozumitelné/ do papírů a často s stává to, že když po takové první reakci ty rodiče nechtějí své dítě dále očkovat, protože se prostě bojí, tak jsou zase zastrášováni, je s nimi velmi ošklivě zacházeno a pak se stane, že to jejich dítě nemůže do školky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak já vám děkuju za váš pohled na věc. Hezký večer přeju.

Ludmila ELEKOVÁ, praktická lékařka

Děkuji, na shledanou.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A můj redakční kolega Karel Rožánek teď přišel do studia s čísly, která se týkají proočkovanosti v **Česku**. Karle.

Karel ROŽÁNEK, redaktor

Dobrý večer. Tak ta proočkovanost v **Česku** je 90 až 95 procent, ale ty spory, jestli očkovat nebo neočkovat děti se v **České republice** začaly ve větší míře objevovat po roce **2002** a odpůrci očkování tehdy začali nejenom sepisovat petice, ale taky podávat žaloby.

Povinné očkování dětí

18.4.2016 ČT 24 str. 6 20:00 90' ČT24

Karel ROŽÁNEK, redaktor

A odvolací soudy se jich ale většinou nezastaly a lidé, kteří nenechali své děti očkovat, tak museli platit pokuty, a to až 10 tisíc korun. Došlo pak i na dovolání a ústavní stížnosti a očkováním dětí se tak musely několikrát zabývat jak Nejvyšší správní, tak i Ústavní soud a rozhodnutí obou ale nikdy nezpochybnila potřebnost a zákonnost povinného očkování dětí. Soudci Ústavního soudu ale navíc řekli, že rodičům, kteří se brání očkování svých dětí, lze ve výjimečných případech pokutu prominout, a to buď z náboženských důvodů, anebo kvůli svobodě svědomí. Naopak Nejvyšší soud ve svém posledním nálezu v této věci z roku 2012 pokuty rodičům potvrdil. Několik očkovacích kauz z **Česka** tak zatím čeká na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Karel Rožánek, díky za to. Přeju hezký večer.

Karel ROŽÁNEK, redaktor

Hezký večer tobě i divákům.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A dalším hostem Devadesátky je novinářka Ludmila Hamplová, i vás zdravím, přeju dobrý večer.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Podle **České** vakcinologické společnosti je v **české** společnosti přibližně 5 procent rodičů, kteří odmítají povinné očkování? Z čeho ta čísla vychází?

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Takhle, jde o to, že máme tady obrovské množství rodičů, kteří sdílí různé informace o očkování na Facebooku, ale pak je tady, jsou reálná čísla o tom, kteří rodiče se nakonec skutečně rozhodnou své děti očkovat a neočkovat.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jinými slovy, těch pět procent, to je, řekněme, ta radikální skupina rodičů, kteří přímo přistoupí k tomu, že nenechají své dítě očkovat a potom jsou zde rodiče, kteří jsou v jakémsi meziprostoru, kteří váhají, zda své dítě nechat očkovat a nebo ne a naslouchají těm názorům oponentů.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Jde o to, že lidé, kteří odmítají očkování, jsou neuvěřitelně hlasití. Nejenom, že jsou neuvěřitelně hlasití, ale mají z toho výborný byznys, protože organizace, které třeba stojí za tím, že očkování škodí, je nebezpečné, současně nabízí homeopatické přípravky, které vám mají pomoci, když dítě bude mít údajně problémy po očkování. To znamená, že vy budete mít dítě, které s největší pravděpodobností přečká očkování malým zarudnutím, možná zvýšenou teplotou, ale protože jste zaplatil několik tisíc korun za to, že jste investoval do homeopatické retoxikace, tak se uklidníte, že vaše dítě nebude mít autismus a máte pocit, že to funguje, dokonaly podvod.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Paní doktorka Eleková, která seděla na vašem místě před chvílí, by vám řekla asi něco v tom duchu, že to, co říkáte, je součástí toho ostrakizování odpůrců povinného očkování.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Já mám na to poměrně jednoduchou odpověď. My žijeme v době, kdy se máme neuvěřitelně dobře. Nikdo z nás si nepamatuje záškrť, nepamatujeme si spalničky, zarděnky, tuberkulóza je pro nás nemoc, která se možná objevuje v románech. Moje babička jako dítě prodělala záškrť. Měla to velké štěstí, že přežila. Léčili jí tak, že jí vytírali krk petrolejem, což z našeho pohledu je něco naprosto nepředstavitelného, říkáme si jako, to není možné, pro ní to, že mohla své děti dát očkovat, bylo něco úžasného a bylo za to vděčná, protože věděla, že její děti dostanou šanci a dostanou lepší šanci, než měla ona.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Proč ta diskuse o povinnosti očkování je tak iracionální, tedy zdá se mi.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Ona je velmi iracionální, protože máme tady spoustu spikleneckých teorií o očkování, od toho, že očkování má být nástrojem pro vyhlazení části populace, očkování má způsobovat neplodnost, očkování má způsobovat autismus, očkování v podstatě cokoli, jakýkoli problém civilizační, které lidstvo řeší, se dá v současnosti svést na očkování a skutečně se tak děje, například případný mikrocefali způsobené virem zika byly vztažené taky na očkování.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Na druhou stranu znovu se odvolám na paní doktorku Elekovou, to, co říkala přeci znělo velmi logicky, exaktně.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Paní Eleková má byznys s tím, že hovoří o tom, jak očkování škodí. Paní doktorka Eleková není vakcinolog, není epidemiolog, není imunolog, což je, myslím, že asi potřeba jako zdůraznit, přesto je vnímaná jako autorita, která rozumí očkování.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Na druhou stranu má osobní zkušenost s tím, jaký následek očkování, negativní následek očkování na dítě může mít. Jejího dítěte se to týkalo.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Osobní zkušenost je ten nejméně hodnotný a nejvíc zrádný důkaz ve vědě. My můžeme mít spoustu různých osobních zkušeností, ale protože jsme lidé, tak naše vnímání je velmi zkreslené. Příklad po druhé světové válce se na Slovensku rozšířila spiklenecká teorie o tom, že Židé chtějí očkovat děti, a proto tehdy proběhl vlastně pogrom na Židy na základě naprosto jako nesmyslného údaje, ale protože ti lidé se reálně báli, jako dnes se třeba obávají autismu, obávají se jiných handicapů u svých dětí, tak si řeknou jako: "Očkování za to může, nebudu to dítě očkovat."

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Vy jako novinářka, která se tím problémem zabývá, vidíte nějaký prostor pro smíření těch dvou velmi radikálně oddělených názorů pro a proti?

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Já myslím, že velkou roli tady hrají média a sociální sítě. První problém třeba ze strany médií je to, že odpůrci očkování, ať je to třeba homeopat, je to různý léčitel, terapeut, je vnímán stejně hodnotně jako

třeba tady pan profesor Chlíbaek, což je docela jako s podivem. Druhá věc je ta, že my máme sklon vnímat informace velmi zjednodušeně, před několika měsíci došlo k situaci, že paní s naprosto neznámým nickem na Facebook vložila zprávu o tom, že v Orlové několik dětí, u kterých očkování MMR vakcínou způsobila autismus. Tato zpráva se nepotvrdila, byl hoaks, nicméně během chvíle tuto informaci sdílely tisíce rodičů a vlastně tady tuto zprávu musel vyvracet Státní ústav pro **kontrolu** léčiv.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak já vám děkuju. Hezký večer.

Ludmila HAMPLOVÁ, novinářka

Díky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pane profesore, diváci se vás stále ptají, koneckonců chatujete spolu s naší asistentkou Žanetou, Linda Bálková: "Existuje centrální evidence očkovaných a neočkovaných? Odkud máte čísla o proočkovanosti populace?" To jsou ta čísla, která jsme slyšeli, 90 až 95 procent v **české** populaci.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Bohužel nám chybí takzvaný národní registr očkování, to znamená, přesná čísla úplně nemáme. My ty čísla získáváme několika formami. Jednak o **zdravotních** pojišťoven, které propládí to očkování, ty jsou schopni nám poskytnout určitá data, určitá data mohou poskytnout podle prodejů očkovacích látek v **České republice** a potom jsou pracovníci ochrany veřejného zdraví, dělají průzkumy a **kontroly** u vybraných pediátrů a počítají přímo v ordinacích, kolik dětí očkovali ze všech registrovaných dětí a z toho všeho získáváme data o proočkovanosti.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jaká je tam tolerovatelná odchylka od reality? Respektive, jak moc přesná ta čísla jsou.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Ty čísla, která zjišťují pracovníci ochrany veřejného zdraví a chodí do těch ordinací, tak tam ty čísla jsou téměř nechci říct na jedno procento přesná, ale jsou hodně, skutečně hodně přesná. Nejméně přesná jsou asi údaje na základě prodejů, protože tam se ne vždy dá rozlišit, jestli ta vakcína byla prodána pro očkování dítěte nebo dospělého, takže ty čísla nejsou úplně pak přesná, ale od těch, od těch lékařů veřejného zdraví, který chodí na ty **kontroly**, tam ta přesnost je.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pojďme na Facebook, Daniela Řečínská: "Dobrý den. Jak může neočkované dítě na táboře nakazit jiné děti, když ty jsou očkované?" My už jsme mluvili o tom riziku, že děti jsou spolu 24 hodin denně 7 dní v týdnu, nicméně to je opravdu zvláštnost. Jak může neočkované dítě nakazit očkované?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Úplně jednoduše, protože žádná očkovací látka není stoprocentně účinná. Máme tady individuální faktory, tak jak je každé lidské tělo odlišné, to znamená, že se tady objeví děti, které sice byly očkované, ale nevytvořily si dostatečnou ochranu a takové děti samozřejmě se mohou, mohou nakazit. Pokud by všichni rodiče k tomu přistupovali, proč to moje jedno dítě nebude očkovaný, když 99 je očkovaných, bude-li takovýchto rodičů přibývat, tak za chvíli zjistíme, že jich tam 50 procent je očkovaných, 50 procent očkovaných není a potom už se ty viry nebo bakterie velice snadno budou mezi těmi dětmi šířit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Vy obecně mluvíte o tom, že kritikou **hranicí** pro proočkovanost je 80 procent, tedy pokud by ta proočkovanost klesla pod 80 procent, je to nebezpečné, proč?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Je to nebezpečné, protože už se tam ztrácí ten druhý rozměr toho očkování, na který se nedíváme jenom z pohledu jedince a individua, ale z pohledu populačního. Ztrácí se tam ten populační kolektivní rozměr, kdy prakticky ty bariéry dětí očkovaných ve vysokém procentu brání přístupu bakterií, virů, například těm dětem, které ze **zdravotních** důvodů očkované být nemusí, čili jestliže ta proočkovanost klesá, ztrácí se ten kolektivní rozměr.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Antonín Dědek se vás ptá: "Slyšel jsem od více pediatrů, že musí očkovat kvůli sankcím. Je pravda, že v případě, kdy se rodiče rozhodnou neočkovat třeba z obavy zhoršení atopického ekzému a nebo důvodu svého náboženského přesvědčení, jsou pediatři sankcionováni?"

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Není to pravda. Lékaři nejsou sankcionováni v případě, že rodič odmítne očkování. Prostě ten lékař se snaží vysvětlit důvody, proč ano, pokud se s tím rodičem nedohodne, což se někdy stává, tak ten lékař si logicky nechá podepsat takzvaný negativní revers, aby byl krytý, že, kdyby to dítě potom onemocnělo, aby ten rodič si to nerozmyslel, nepřišel, neřekl: "Kdybyste ho očkoval, dítě se nenakazilo a nemuselo onemocnět, takže lékař si nechá podepsat negativní revers a za to rozhodně sankcionován není. Za co by mohl být sankcionován v případě, že by to byl lékař, který by se rozhodl o své vůli, že prostě očkovat nebude, protože s tím nesouhlasí, nechce očkovat, pak i **Česká** lékařská komora by to označila za postup non lege artis a takový lékař, který ze své vůle odmítá očkovat a poskytovat pacientům tu preventivní **péči**, tak takový lékař by musel být, mohl být sankcionován nebo měl by být sankcionován, přiznám se, že takový případ neznám zatím.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Takže sankce směřují proti rodičům, které odmítají očkovat děti a nebo proti školským zařízením kupříkladu, když takové dítě vezmou na školu v přírodě. Mimochodem, je to velká pokuta? Je to asi půl milionu korun, to vám přijde adekvátní pro mateřskou školu.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Je to, je to velká pokuta, já s tím souhlasím, na druhou stranu není, není mým úkolem posuzovat, jak vysoká pokuta být má nebo nemá, na druhou stranu vím jistě, že tady jsou nějaká pravidla a jestliže se nedodrží, musí být nějaká vymahatelnost těch pravidel, takže nějaké sankce tam musí být, jestli jsou vysoké, nebo nízké, to si myslím, že není úplně otázka na mě.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak já ještě zopakuju cesty pro chat s profesorem Chlíbkem <http://www.hydeparkct24.cz>. Otázky můžete pokládat samozřejmě taky na Facebooku, Twitteru a nebo natočit video přes aplikaci iReportér. O snížení sankcí nebo snížení sankcí pro školská zařízení požadovala skupina senátorů, kteří dnes ale neuspěli na vládě. Připomínám, že vláda dnes odmítla mimo jiné pouštět nebo kývnout na to, aby se škol v přírodě anebo táborů mohly účastnit neočkované děti. No, a součástí návrhu senátorů byly právě taky sankce nebo snížení sankcí pro školská zařízení. Jednou z navrhovatelek byla taky místopředsdkyně Senátu Miluše Horská, která je dalším hostem Devadesátky. Vítám vás. Dobrý večer.

Miluše HORSKÁ, místopředsdkyně Senátu /nestr./

Dobrý večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Co říkáte tomu dnešnímu rozhodnutí vlády, která shodila ze stolu váš návrh.

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Tak mě samozřejmě trápí, protože tak, jak poslouchám vaši debatu, kdo je a není sankcionován, tak si myslím, že pokud se stát o veřejné zdraví stará, je to jeho právo, je to jeho povinnost, tak by také měl dbát na to, jakým způsobem potom je vymáháno a jestliže to takovým tím systémem padajícím, spadne až na ředitele školských zařízení, škol, předškolních zařízení nebo ředitele třeba neziskovek, které vedou volnočasové aktivity, tak se mně to zdá tedy minimálně nefér, protože když si představíme, že držitel řidičského průkazu drcne druhé auto, ale pro jistotu ta pokuta bude téměř na doživotí si jít sednout, protože půlmilionová pokuta za to, že dítě, které chodí celou dobu do školy se svými spolužáky, celý týden, den co den, možná si s nimi hraje i na sídlišti, možná s nimi tráví jiný čas, pak ale nemůže, na pět dnů může odjet do školy v přírodě, ale ten šestý de už musí jet domů, tak to je zjevná nelogičnost. Já bych chtěla připomenout, že naše novela senátního zákona , neřeší povinnost očkování. To, prosím, jsou dvě věci. Tato debata by se měla vést s odborníky, s informovanou i laickou veřejností, ale sankce za to si myslím, že by měly být v jistém soukolí, v jistém řádu a jestli se snižovaly na 30 tisíc třeba u překročení hygienických pravidel, v tomto návrhu zákona, tak prosím, necht' i tyto další sankce jsou stejné, a to jsme navrhovali.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak opustíme sankce, pojďme k dětem. Ta vaše novela navrhovala, aby se i neočkované děti mohly zúčastnit táborů nebo škol v přírodě. Vy jste sama teď zmínila názory odborníků, slyšeli jsme jasně názor odborníka, pana profesora Chlábka, který říká: "Je to problém, protože škola v přírodě je něco jiného než běžná škola, děti tam jsou 24 hodin spolu 7 dní v týdnu i delší dobu, a to je riziko." Co tomu říkáte?

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

No, tak, běžná škola, tam děti mohou být až osm hodin v nevětraném prostředí, škola v přírodě, pokud si dobře pamatují a dobře jsem s těmi dětmi zacházela, tak probíhá venku a já si myslím, že naopak jsou tam různá **zdravotní** oslabení, pro která právě ty děti by měly vyjet, ale v případě, že jim chybí jedno jediné očkování z nějakého důvodu, tak prostě si to ten ředitel školy s prominutím nevezme na triko.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Je to alibismus i ze strany stát?

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Myslím si, že to je alibismus, že rodiče jsou použiti jako rukojmí ke špatné politice státu, protože si myslím, že samotné očkování je v pořádku, ale musí se s tím pracovat. Musí se vysvětlovat, musí se ta politika sdělovat a nemůžeme se skrývat za takové nesmyslné argumenty a já jenom vidím a znovu říkám, že tato novela nenarušuje povinnost očkování. Jakou debatu to způsobuje právě o povinnosti očkování, takže ta debata tady na veřejnosti chybí. Před rokem se to otevřelo při, když zákon přišel na veřejnost, zazněly tam velké sliby z **ministerstva zdravotnictví**, že rodiče budou informováni, že bude nějaký server, kde se budou moci dozvídat ty informace, které je zajímají a rok se s rokem sešel a nic takového se zatím bohužel neděje.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Máte pro to vysvětlení, že v **české** společnosti, ať už na straně expertů, tak na straně lékařů, řadových lékařů převažuje ten konzervativní pohled na očkování.

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Víte, je zajímavé se podívat na tu křivku mezi státy, těmi, té západní Evropy, jak se tam ta politika vyvíjela a potom ty naše postkomunistické země. My tam vidíme jasně, že tady je těch povinností daleko víc ...

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Je to otázka mentality, tedy toho, jak přemýšlíme, na co jsme zvyklí?

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Ne, ne, ne, já si myslím, že nám tady chybí dialog, protože z té minulosti byla povinnost a nebylo nikdy možné jiné rozhodnutí a pan náměstek, hlavní hygienik o tom i tak hovořil, vždyť proboha tady byly tyto sankce před tím, nikdo se nepohoršoval, takže já si myslím, že opravdu chybí ten dialog, který by vedli odborníci s tou odbornou i laickou veřejností, aby vycházeli v popředí i lidsko-právní aspekty, protože dneska se lidé zajímají, co jí, zajímají se o to, co jejich dítě dostane, jejich zdravé dítě dostane do těla, a to jsou přece legitimní otázky a druhá věc je, že děti se mají očkovat zdravé. Všichni o tom hovoří, ale otázka je, jaké dítě zdravé je, jestli je to dítě, které už se narodí indisponováno, jestli, a to je vhodnost, a to je debata, to my tady nebudeme dneska řešit.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, uvidíme.

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Možná budete.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Je otázka, zda jakákoliv liberalizace není jednoduše otevření Pandořiny skříňky, které by se nám jako bumerang mohlo vrátit návratem nemocí, které už jsou vymýcené, to byste si potenciálně, promiňte, vzala na zodpovědnost?

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Víte, posouváme se v čase a já si opravdu myslím, že naše hádky, které tady vedeme, mohou být v zájmu někoho. Já, když jsem byla v Izraeli, která je známá tím, že je tam mnoho výrobců léků, že tam je mnoho těch firem, tak oni se nám vcelku otevřeně pochlubili, že mají léky na nemoci, které ještě neexistují. Takže to může být na jedné straně a na druhé straně opravdu se dneska lidé zajímají tím, jak mají dobře žít, jak mají žít spokojený život podle nejlepších pravidel, a když stát se té debatě vyhýbá, tak vlastně nedává tu svoji politiku jasně najevo a ty občané se záměrně bojí, možná se bojí více, než je zdrávo, protože z těch legitimních míst, z těch odborníků ty informace nelze získat a já myslím, že je to o tom, pojďme se o tom bavit, týká se to i jiných zákonů, jiných problematik.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Paní senátorko, děkuju, hezký večer.

Miluše HORSKÁ, místopředsedkyně Senátu /nestr./

Děkuju za pozvání, na shledanou.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak, pane profesore, není to tak, že se experti uzavírají diskusi a jednoduše neodpovídají na znepokojení obavy rodičů, kteří chtějí přeci pro děti, ať už z jednoho pole, nebo druhého pole to nejlepší.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Ty rodiče chtějí to nejlepší zrovna tak, jako to chce ten jejich pediatr a neznám pediatra, který by něco takového nechtěl. Dialogu se rozhodně nikdo neuzavírá a naopak my po tom dialogu voláme, ale ten dialog by měl zejména probíhat na úrovni lékaře a pacient a bohužel ztrácí se tady důvěra v ty lékaře. A jestliže ten pediatr řekne nějaké svoje stanovisko, ten rodič mu příliš nevěří a na internetu hledá rady od homeopatů a alternativních léčitelů, a tak dále, má to nastudováno a neslyší ty rady toho lékaře. Vědecká část poskytuje informace, my jsme na stránkách vakcinologické společnosti máme pro laiky samostatné stránky, kde se snažíme vysvětlovat, dávat tam relevantní všechny tyto údaje, takže myslím si, že tyto údaje tady jsou a dialog tady může fungovat.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Víte, ono to působí trochu jako dialog ano, ale pan doktor má vždycky pravdu.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká vakcinologická společnost ČLS JEP, Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Není to, že má vždycky pravdu, ale já si myslím, že jestliže mám lékaře, kterému nedůvěřuji a nevěřím, tak je pak nejvyšší čas se přeregistrovat k jinému lékaři, protože pokud tam nebude ten vztah té důvěry, tak samozřejmě ani žádná léčba v případě nemoci nebude fungovat, protože tomu lékaři nebudu věřit, že mě léčí, jak má.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Ondřej Čoupek se vás ptá: "Říkal jste, že se očkovací kalendář vyvíjí. Jak se vyvíjel v průběhu času. Není současný očkovací kalendář zbytečně nahuštěný a co používání hexavakcín? Je nutné zatížit dětský organismus 6 infekcemi najednou?" Tak pojďme to rozdělit, pane profesore, jak se vyvíjel v průběhu času ten tuzemský očkovací kalendář.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká vakcinologická společnost ČLS JEP, Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Vyvíjel se tak, že některá očkování přibývala a některá naopak ubývala, takže to, čím jsme začali úplně historicky první očkování proti pravým neštovicím, to díky tomu, že byly vymýceny na celém světě, tak tím jsme skončili. V roce 1980 další velice závažné a prospěšné očkování po druhé světové **válce** proti tuberkulóze bylo zavedeno a dneska už to je jenom pro ty rizikové skupiny, protože ta, výskyt tuberkulózy v **České republice** je nejnižší v celé Evropě, s tím, jak se objevily nové nemoci, nové očkovací látky, tak s některé nová očkování přidávají do očkovacího kalendáře, jako je třeba pneumokok, jako je třeba lidský papillomavirus, no, a ten trend kombinovaných vakcín, to je ta druhá část toho dotazu, je jasně daný a doporučený Světovou **zdravotnickou** organizací, jestliže existuje na něco kombinovaná a očkovací látka, je vždycky lepší ji podat takto kombinovaně, než rozdělenou do 6 samostatných injekcí, i pro ten dětský organismus je to daleko lepší a mně se, přiznám, nelíbí to, že to je zátěž. Očkování není zátěž, protože zátěž je možná infekční onemocnění, ale očkování v porovnání s infekcí, pro imunitní systém je tak malinká část, že to rozhodně nezatěžuje.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

I přes ty negativní reakce u některých dětí? Můžete říkat, že to není zátěž pro dítě?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká vakcinologická společnost ČLS JEP, Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Není to zátěž. Ta negativní reakce je, že to dítě na to nějak abnormálně reaguje, účinkuje, ale ten imunitní systém není zatížen, protože byly práce, které porovnal, že kdyby se dětem aplikovaly všechny očkovací látky naráz, což je nereálné, takto zatíží asi 0,1 procento kapacity imunitního systému, takže pro ten imunitní systém v porovnání s těmito miliony bakterií a virů, s kterými je denně v kontaktu, tak těch pár antigenů ve vakcínách, který mimochodem klesají v porovnání před 30 lety, tak rozhodně zátěží není.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tak, děkuju pro tuto chvíli.

Povinnost očkování dětí
18.4.2016 ČT 24 str. 8 20:00 90' ČT24

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pane profesore, neudeřili jsme teď hřebíček na hlavičku? Nejsou za striktní, povinnou, striktním povinným očkováním primárně peníze? Snaha některých firem vydělat?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Nemyslím si, že to je ta hlavní myšlenka toho. Ta hlavní myšlenka je vyvinout účinnou **zbraň** proti vybraným infekčním onemocněním a ochránit ty lidi před těmi smrtelnými nebo závažnými průběhy těchto, těchto nemocí.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A jak vy jako odborník potom vnímáte ty informace, že najednou začíná téměř monopolně dodávat vakcíny firma, která něco podobného dřív nedělala?

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Zapadá to přesně do toho, co jsem říkal, ten vývoj očkovacích látek, a to jejich testování na bezpečnost je tak složité a časově a finančně náročné, že bohužel už je jenom pár společností na světě, které jsou schopny to ufinancovat. **Česká republika** už není schopna vyvíjet vlastní očkovací látky, není schopna je **testovat**, nemáme jediného výrobce, protože to se dostalo do takových finančních částí, že to prostě nezaplatíme, takže je logické, že pouze ty nejsilnější hráči na trhu jsou schopny tyto vakcíny vyvíjet a ten vývoj, který stojí stovky milionů dolarů a trvá třeba 10, 15 let, jsou schopny takto ufinancovat, pokud by za tím vším byly jenom peníze, potom jenom bysme se nemohli setkat s tím, že některá očkování se třeba snižují z třídávkového na dvoudávkové, proč by výrobce snižoval o jednu dávku, když by vlastně na tom prodělával, takže si myslí, že ten primární cíl je tady jasný, a to je skutečně ta prevence.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Divačka Káťa na Facebooku se vás ptá: "Vysvětlete, prosím, termín kolektivní imunita. Dospělá populace rozhodně není proti všem 9 nemocem očkována a i z těch, proti kterým je, tak již nemá dávno protilátky. Jedná se tedy pouze o dětskou kolektivní imunitu? To by ale ztrácelo smysl."

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Smysl by to neztrácelo, protože děti jsou nejzranitelnější. Když porovnáme děti a dospělé, tak samozřejmě nejvíce cirkulují původci mezi dětmi, zrovna tak mezi dětmi často nacházíme nejvíce nosičů, kteří nemají žádné příznaky, žádné **potíže** a mohou nakazit i toho dospělého. Je pravda, že už nemusí mít ochranu z dětství. Ta ochrana není celoživotní, proto se některá očkování přeočkovávají i v dospělosti, ale jestliže budeme očkovat ty děti, které mohou být zdrojem pro ty dospělé, tak to samozřejmě ten smysl ty kolektivní imunity tady jednoznačně je.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Petr Stárek: "Dobrý večer, jak může pediatr už ve 3 měsících vědět, že miminko není alergické na žádnou složku povinných vakcín?"

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Dává dohromady střípky z anamnézy, to znamená, vyptává se na sourozence, na rodiče, jestli je tam nějaké alergické pozadí, či není. A pokud zjistí, že tam nic takového není, tak se může někdy stát, že aplikuje první dávku a reakce se objeví až po té první dávce a když to jsou závažné reakce, tak samozřejmě další dávku už neaplikuje, takže na tu úplně první dávku musí vycházet jediné na základě anamnézy.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A ještě Marie: "Jaký je dle vašeho názoru důvod pro neodškodňování osob při nežádoucích účincích, respektive, proč stát řeší pouze povinnost očkovat, ale nikoli odškodnění. Slýcháváme, že žádné dramatické nežádoucí účinky nejsou, tak proč není zákonem stanoveno. Mimochodem, to je přeci něco, co už opakovaně požadoval po státu Ústavní soud, aby pokud vyžaduje povinné očkování, aby odškodňoval ty případy nežádoucích účinků. Tak proč to není?"

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Žádný důvod k tomu, aby to nebylo, tady není. Je to jenom otázka legislativní zdrženlivosti, kdy prostě ten připravovaný zákon pořád není dotažen, leží rozpracován, připravuje se paragrafové znění, ale rozhodně žádný důvod tady není a já myslím, že tento zákon požadují nejenom rodiče, ale požadují ho i ty očkující lékaři, protože dokud tady není ten zákon, tak veškerou zodpovědnost nese ten očkující lékař a ten si klade stejnou otázku: Proč já, když musím aplikovat vakcínu z nařízení státu, bych měl potom platit vysoké milionové odškodnění, ať tu zodpovědnost nese stát. Čili, že proč tomu tak není, není ani tak otázka na mě, ale rozhodně by se to mělo napravit a jestli chceme mít moderní stát, moderní očkování, musíme mít i tento zákon.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Děkuju za jasný pohled na věc a děkuju za to, že jste byl hlavním hostem dnešní Devadesátky. Roman Chlíbaek. Mějte se hezky.

Roman CHLÍBEK, vědecký sekretář, **Česká** vakcinologická společnost ČLS JEP, **Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany**

Děkuji za pozvání a přeji všem pěkný večer.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Děkuju taky Žanetě, která vám pomáhala chatovat a jenom připomínám, že záznam chatu najdete na internetových stránkách hydeparkct24.cz, odkaz taky na našem Facebooku.